

## Läslust och skriviver i Isnäs skola

Skolväsendet i Lovisa hade ett gemensamt tema för läsåret; en språkmedveten skola. I vår skola beslöt vi att satsa på läslust och skriviver, men också att stärka elevernas ordförråd och medvetenhet kring det egna modersmålet. Isnäs skola och Isnäsin koulu är två små skolor (20 resp. 32 elever) som fungerar tillsammans och där eleverna har mycket samarbete över språkgränserna. Två lärare, en från varje skola har under läsåret deltagit i en längre fortbildning, jag i denna kurs och min finska kollega i en motsvarande. Hösten inleddes med temat folksagor, som knöts samman till en fin programhelhet på skolornas gemensamma julfest.

Vårterminen i vår skola blev en framgångsrik satsning på läslust och skriviver. Istället för att planera in en speciell temavecka bestämde vi att låta projektet gå över hela terminen och genomsyra ämne som ämne. Avslutningsvis ordnade vi en familjekväll där eleverna fick presentera sina arbeten.

Till vårens program hörde:

- Läsveckor v.6-7 och 9-10
- Författarbesök: Anna Härmälä och Lena Frölander-Ulf
- Berättarrazzian med Rävsson Company
- Skrivverkstäder
- Dramaworkshop och besök till Svenska Teatern
- Familjekväll



## Läsveckorna

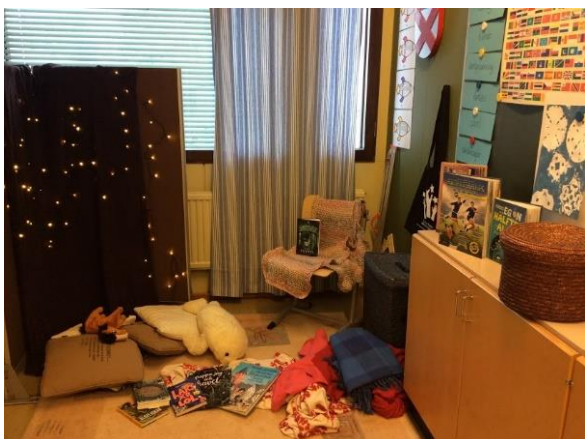
Läsveckorna ordnades före och efter sportlovet. Jag byggde upp en läshörna i klassrummet för både högläsning och tystläsning, i andra klassen satte min kollega upp ett lästält. Vi inledde varje dag med tystläsning och också första rasten var en frivillig läsrast. Läsrasten delade vi upp med två gånger högläsning och tre gånger i veckan tystläsning. Varje dag efter lunch samlades vi i läshörnan, barnen kurade ihop sig under filtarna och jag läste högt för dem. Högläsningen gav upphov till många intressanta diskussioner och funderingar kring olika teman. Vi läste :

*) Trilogin Drakskeppet av Maj Bylock (anknytning till vårt tema om medeltiden)*

*Hallonbacken av Eva Frantz (i anslutning till Topeliuspriset)*

*Lars är LOL av Iben Akerlie (att vara olika, tolerans och mobbning, elevernas workshop med teater Fabel)*

*Skuggan i väggen av Kerstin Lundberg Hahn (elevernas önskan*



## Författarbesök

Inför författarbesöken lärde vi känna Anna Härmäläs och Lena Frölander-Ulfs böcker. Vi läste dem, funderade på vad texterna kunde handla om, funderade kring illustrationer och olika stilar att illustrera böcker. Kring Anna Härmäläs *Du hör inte hit*, *Beiron* pratade vi om olikheter och vänskap. Eleverna skapade egna hundraser och beskrev de olika rasernas egenskaper. De skrev också berättelser där de olika rasernas hundar träffades och löste ett problem i hundgården.



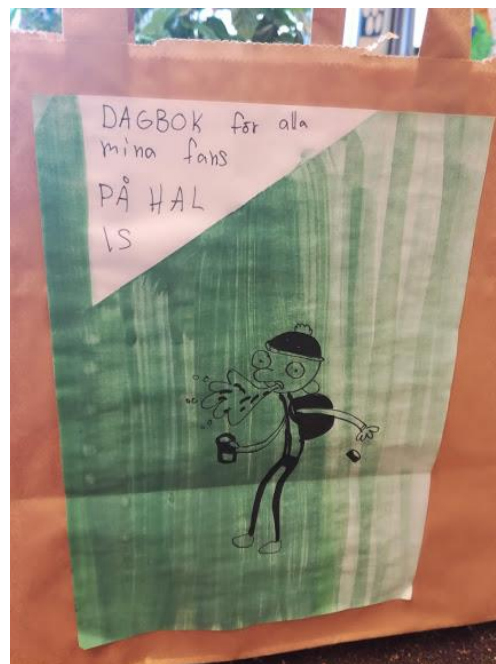
Lena Frölander-Ulf gav oss startskottet till vår egen skriververkstad. Hon gav tips och idéer kring hur man skapar en karaktär och bygger upp sin saga.



## Skrivverkstäderna och berättarrazzian

Den första skrivverkstaden inleddes av Lena Frölander-Ulf och fortsatte som en hel dag då hela skolan jobbade tillsammans med att hitta på sina egna karaktärer, bolla idéer med varandra och hjälpas åt att hitta en bra berättelse. Under dagen hade vi besök av Rävsson Company. En grupp musiker och pedagoger som lyfter fram det muntliga berättandet. Vi blev "razzade" tre gånger under dagen med personer som oanmält dök upp i klassen och hade en berättelse att presentera, antingen med musik eller bara som muntligt berättande. Vilken dag! Till berättarrazzian hörde också en fortbildningseftermiddag för personalen, den eftermiddagen gav oss mycket. Den första skrivverkstadens resultat blev elevernas egna böcker.

Den andra skrivverkstaden gjorde vi som ett gemensamt projekt med finska skolan där eleverna hade två uppgifter. Vi hade en kappsäck för lilla klassen (F-3) och en för stora klassen (4-6). Eleverna skrev berättelser i anknytning till kappsäcken och dess innehåll. Den andra uppgiften var att göra en bokkasse kring en bok de hade läst. Eleverna ritade egna pärmbilder till boken, gjorde en sammanfattning av innehållet, personbeskrivningar och rekommendationer. I kassen fick eleverna sätta någonting som de associerade med boken. En del hade föremål med sig hemifrån, andra pysslade ihop någonting eget. Den andra verkstaden avslutades med att språkgrupperna presenterade sina arbeten för varandra, var och en på sitt eget modersmål.





## Svenska Teatern och drama

Under en skoldag fick eleverna i åk 4-6 besök av Teater Fabel och hade en workshop tillsammans med skådespelaren Hanna Fagerudd. Under workshopen arbetade eleverna med olika sätt att uttrycka sig, att använda sitt kroppsspråk. Tillsammans byggde vi upp en liten föreställning. Samma vecka åkte vi till Svenska Teatern och såg Hans och Greta. De finska eleverna åkte till Kouvola och såg Peter Pan. Arbetet med drama fortsatte i skolan och resultatet blev vårfestens program med finska skolans teaterpjäs Aladdin och svenska skolans humoristiska sketcher.



## Familjekväll

Arbetet under hela våren var mycket intensivt, men roligt och inspirerande. Eleverna var motiverade, läslusten växte och det cirkulerade hela tiden böcker i klassen, det pratades om böcker och eleverna lånade och inspirerades av varandra. Bokbussen, som besöker skolan varannan vecka, var välbesökt. Ivern att skriva var också stor, i början var det svårt att få eleverna att dela med sig av sina texter men så småningom blev också det roligt. Vi började med att presentera parvis och i små grupper och till sist lyckades vi med presentationer i stora grupper (bokkassarna som presenterades för den andra språkgruppen).

Förutom arbetet i svenska gjorde vi också en medveten satsning på skriftliga arbeten i de andra ämnena. Inspirerade av folksagorna från hösten gjorde eleverna ett stort projekt i historia och religion om medeltiden. De byggde ett slott och skrev om bondens liv, klädsel, riddare, matkulturen, Luther och Agricola osv. En elev bjöd t.o.m. på bröd och honungsmör enligt ett medeltida recept. I omgivningsläran satsade vi också på egna arbeten bl.a gjorde eleverna i åk 5-6 en bok om människan och de yngre eleverna gjorde en fjärilsbok. Bildkonsten fanns alltid med på ett hörn och finskan kom med som en naturlig del under de olika arbetsskedena. I slöjden dokumenterades alla arbeten av eleverna med både text och bild.

Elevernas stora iver och motivation inspirerade också oss lärare och vi beslöt att hålla en familjekväll i slutet av maj för att låta familjerna ta del av de arbeten eleverna hade gjort. Uppslutningen under kvällen var stor. Eleverna hade ordnat med en utställning av sina arbeten, en sagohörna där elevernas sagor lästes upp och en sagostig ute på gården med kluriga uppgifter från sagornas värld. Det kändes rätt och riktigt att elevernas arbeten presenterades och fick stå i rampljuset under kvällen. Den lokala tidningen hade också en representant på plats, så arbetet lyftes fram även där. Det här är definitivt något vi kommer att göra igen.

**Vad gav läsåret oss då?** Den röda tråden var litteraturen och allt vi kunde plocka ur den och samtidigt också arbetet med att få eleverna att uttrycka sig mångsidigt både i tal och skrift. Speciellt våren var en mycket intensiv period då allting kretsade kring läsning och skrivning. Det gick inte en dag utan att vi läste, antingen tillsammans eller var och en för sig. Elevernas iver smittade av sig på varandra. Alla läste enligt bästa förmåga på sin nivå och behövde man hjälp så fanns det alltid någon som stod till tjänst. Vi hade lyxen av att stundvis vara fem vuxna på 20 barn och det gav oss möjligheter att hjälpa och stöda i lugn och ro. Läsningen skapade gemenskap i gruppen.

Att formulera sig i skrift är inte alltid lätt men också här såg jag framsteg hos alla. Framförallt en större vana att uttrycka sig och reflektera över det man själv skriver, att våga släppa loss, att ha tålamod att bearbeta och förbättra sin egen text och glädjen att få dela med sig och vara stolt över det man gjort.

Läshörnan kom för att stanna, men den ska flyttas. Vi har fått ett litet extra utrymme som vi tänkte bygga upp till en läshörna som kan användas för alla. Under det nya läsåret kommer det att bli elevernas egna dokumentationer som står i fokus bl. a. arbetar eleverna med egna böcker om djur i våra skogar. En sammanfattning av boken översätts till finska för att delas med eleverna i Isnäsins koulu och en sammanfattning på engelska som delas med en skola i Polen. En gång i veckan arbetar vi med ordkonst och att leka fram språket både muntligt och skriftligt, det har eleverna tyckt om. En litteraturtimme i veckan har vi också, då är fokus helt på att läsa och diskutera det lästa. Vi hittade samarbetsformer, min kollega och jag, som vi märkte fungerade och som både vi och barnen tyckte om.